

Förstudie: Nationellt centrum för konst och kultur som utgår från erfarenheter av projektet Scen:se.

Projektet Scen:se har drivits som ett projekt sedan oktober 2017. Scen:se har möjliggjort professionell konst och kultur för alla barn och unga oavsett funktionalitet. Den primära målgruppen är barn och unga med komplexa intellektuella och kognitiva funktionsvariationer. I FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) slår fast alla barns rätt till kultur. I praktiken är den rätten avhängig hur väl vi axlar vårt ansvar att säkra denna rättighet. I våra kulturplaner prioriteras också kultur för barn och unga. Men först genom projektet Scen:se har vår målgrupp fått del av olika kultursatsningar.

Inom projektet har en konstutställning och två scenkonstföreställningar producerats. De har turnerat regionalt och nationellt. Ett unikt pedagogiskt arbete har pågått parallellt tillsammans med träningsklasser inom grundsärskolan och gymnasiesärskolan. Personal har utbildats inom dramapedagogik, som en aktiv förberedelse inför de olika evenemangen, men även som fortbildning i ett fortsatt arbete inom respektive skola.

Projektet Scen:se har initierats av Hudiksvalls kommun som under lång tid arbetat med att bygga kompetens och stärka ställningen för personer med intellektuella funktionsvariationer. Kommunen har även väl inarbetade kanaler till de organisationer som företräder målgruppen och som är avgörande samarbetsparter för att satsningarna ska vara lyckosamma.

Samarbetspartner har varit kulturinstitutioner med speciellt intresse att skapa produktioner för målgruppen: Folkteatern Gävleborg, Hälsinglands Museum och Riksteatern Barn och Unga.

Finansiärer har varit Region Gävleborg, Kulturrådet, Allmänna Arvsfonden och Svenska Postkodstiftelsen.

Region Gävleborg har presenterat projektet för Kulturrådet som visade intresse för en fortsatt utveckling och tillvaratagande av gjorda erfarenheter. Förslaget är ett framtida nationellt kompetenscentrum inom (scen)konst, kultur, pedagogik och forskning specifikt riktad mot och framtagen för målgrupperna.

Kulturrådet har vid detta samtal signalerat till Region Gävleborg att ett eventuellt ekonomiskt stöd förutsätter att minst två andra regioner knyts till detta centrum, dvs för att nå höjd och spets även nationellt krävs interregional samverkan.

För att ta fram ett underlag för detta behöver en förstudie göras.

Syfte och målgrupp

Förstudiens syfte är att undersöka möjligheterna för att, i partnerskap med två till tre andra regioner, skapa ett nationellt centrum för tillgänglig scenkonst, metodutveckling inom dramapedagogik samt forskning.

Primärt är målgruppen barn och unga med komplexa intellektuella och kognitiva funktionsvariationer, framförallt med svåra flerfunktionsnedsättningar. Arbetet ska ske i nära samverkan med särskola, intresseorganisationer och närstående.

Förstudien ska formulera ett förslag runt verksamhet, organisation, ekonomi, förutsättningar för interregional samverkan, målgruppernas delaktighet samt centrumets geografiska placering.

Verksamhet

Arbetet med det nationella kommande centret behöver få nationellt fäste och därför ska ett partnerskap med två till tre andra regioner säkerställas under förstudien. Vilka det blir kommer att utredas under de första månaderna. Arbetet kommer att utgå ifrån i vilka regioner projektet Scen:se har haft stort inflytande och även var arbetet med ett tillgängligt kulturliv prioriteras.

Scenkonsten har haft en stark roll i det konstnärliga mötet under Scen:se projektet. Under förstudien kommer regionala teatrar i de aktuella regionerna att uppvaktas för att undersöka intresset av att knytas till centrumet. Även kontakter med särskolor i de aktuella regionerna kommer att inkluderas i förstudien.

Förstudien ska också inventera möjliga kontakter med högskolor och universitet. I Storbritannien har arbetet med målgruppen nått långt och deras erfarenheter har varit mycket viktiga för Scen:se-projektet. I nuvarande skede av arbetet har kontakter tagits med engelska forskare, bl.a. dr Gill Brigg. En öppning till ett forskningssamarbete mellan forskare i Storbritannien och forskare på svensk bas kan bli verklighet.

Inom förstudien kommer målgruppens röst och inflytande alltid finnas med. I Gävleborg är Scen:se-projektet väl förankrat i särskolorna, detta arbete kommer att fortsätta under förstudien.

Det internationella samarbetet under som inletts under projektet kommer att fortsätta vara centralt och vidareutvecklas. Under förstudien är det viktigt att avstämningar sker med Region Gävleborg.

Tidsplan

December-februari:

Kontakta och boka möten med andra regioners kulturförvaltningar och regionala scenkonstinstitutioner.

Ta kontakt med de skolor som har arbetat i projektet Scen:se i Gävleborg.

Inventera aktuell forskning på området konst/kultur och funktionsnedsättning.

December-april:

Utreda frågor som organisation, uppdrag, målgruppers delaktighet och centrumets geografiska placering utredas.

Januari-maj

Genomföra möten med de regioner som det tagits kontakt med under december och som är intresserade av att medverka. Ta kontakt med skolor i de regioner som är intresserade av ett partnerskap. Planera och boka workshops med dem.

Februari-maj

Skriv ett underlag till vilken forskning som centret kan ägna sig åt samt se över samarbeten med andra universitet, både i Sverige, Norden och Storbritannien. Avgöra vilka regioner som ska ingå i partnerskap.

Mars-maj

Skriv ansökan till att starta centret.

Projektorganisation

Projektledare: Eva von Hofsten

Styrgrupp: Anna Lindqvist Hudiksvalls kommun KOF, Marcus Hellsten Folkteatern Gävleborg, Gunilla Stenberg Hälsinglands museum; adjungerande Eva von Hofsten och Anna Thelin.

Referensgrupp: Representanter från FUB, Funktionsrätt Sverige och målgruppen.

Sammanfattning

Förstudiens mål med att skapa underlag för ett nationellt centrum eller institution kommer att säkra stabilitet och långsiktighet i arbetet med att skapa ett tillgängligt kulturliv för alla och målgruppens rätt till kultur.